

Monumentnummer*: 525997

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijkmonument
Inschrijving register* 15 september 2003
Kadaster deel/nr 82990/182

Woonplaats* Gemeente* Provincie*
Wassenaar Wassenaar Zuid-Holland

Locatiennaam Locatieomschrijving
Wassenaar

Kadastrale gemeente* Sectie* Kadastraal object* Appartement aanduiding Grondperceel
Wassenaar E 1274

Omschrijving**

Inleiding onderdeel 11.

De bij de historische buitenplaats Clingendael behorende TIMMERMANSWERKPLAATS annex MACHINEKAMER, het zogenoemde posthuis, is in de periode 1914-1916 gebouwd in opdracht van Baronesse M.M. van Brienen. De eclectische bouwstijl bevat elementen uit de cottagestijl en neogotiek. Opvallend is de rijke uitvoering van het metsel- en snijwerk. In de jaren 1980-1981 vond een restauratie en renovatie plaats ten behoeve van het gebruik als personeelsonderkomen van de gemeentelijke hoveniers.

Omschrijving

Het vrijstaande éénlaagse pand heeft een onregelmatige rechthoekige hoofdvorm, die geleed is door risalerende gevelpartijen en gedekt wordt door uitkragende kappen. Het brede hoofdvolume staat onder met rode en gesmoorde bouletpannen gedekte zadeldaken met steekkappen en heeft aan weerszijden een hier dwars opstaand bouwdeel, eveneens voorzien van zadeldaken met rode en gesmoorde bouletpannen. De in elkaar grijpende kappen van voornoemde bouwdelen hebben een H-vormige noklijn. De gevels zijn opgetrokken in vakwerk met gele baksteen boven een trasraam van klinkers, afgedekt met een geglaazuurde bovenrand. De geveldelen zijn verdeeld in vakken door middel van rechte en gebogen stijlen en regels. De vrijwel symmetrische zuidgevel wordt geleed door drie risalieten met zadeldakvormig steekkappen, voorzien van makelaar en windveren met tandlijsten. De middenrisaliet

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

bevat een dubbele deur, waarvan de linker helft is verdeeld in een boven- en een onderdeur. De geveltop bevat openslaande zolderluiken. In de linker risaliet staat een kruiskozijn. Evenals het rechter risaliet heeft het een houten geveltop met vakwerk. De rechter risaliet is voorzien van een deur. De geveldelen tussen de risalieten bevatten een kruiskozijn, gelijk aan dat in de linker risaliet. Centraal in de symmetrische westgevel staat een ingangsrisaliet met terugstaande dubbele deur onder een steekkap en een houten geveltop met vakwerk als in de zijrisalieten van de oostgevel. De dubbele deur staat tevens onder een houten latei en achter de gedrukte korfboog die de hoekpalen van de entreepartij met elkaar verbinden. De bredere en hogere zijrisalieten hebben elk een puntgevel met rechts op de begane grond een grote, achtruits vensterpartij en een kleiner venster in de geveltop. Links staat een deur met bovenlicht en een smal venster aan weerszijden. De uitkragende dakranden zijn voorzien van een makelaar en windveren met neogotische veelpasmotieven. De terugstaande geveldelen tussen de risalieten bevatten een venster als die in de zijrisalieten. De noordgevel is de langgevel van de voormalige machinekamer en bevat twee deuren en twee achtruits vensters als die in voornoemde gevels. Uit de kap, op de kruising met de kap van het centrale volume steekt een zich verjongende, octogonale en met schubben beklede schoorsteen. De oostgevel heeft een symmetrische indeling met links en rechts een puntgevel, die identiek zijn aan die van de zijrisalieten van de westgevel. De linker puntgevel heeft echter een gaand uurwerk met slagwerk op de plaats van het zoldervenster. Het grote, achtdelige rechter venster is ingevuld met glas-in-lood. Centraal staat één brede risaliet met drie schilddaken, die in de centrale kap steken. Deze risaliet bevat drie stel inrijdeuren, waarvan elk van de deurdelen is voorzien van een ruitvormig spieraam. Centraal op de nok staat een korte, zich verjongende, octogonale en met schubben beklede schoorsteen. INTERIEUR. De indeling van het interieur is ten dele gehandhaafd. Van belang is met name een staande klok.

Waardering

De voormalige timmermanswerkplaats annex machinekamer is van algemeen belang vanwege de cultuur-, architectuurhistorische en de ensemblewaarde:

- als bijzondere uitdrukking van een typologische ontwikkeling aan het begin van de 20ste eeuw;
- als een bijzonder onderdeel van een der meest vooraanstaande 17de-eeuwse buitenplaatsen in de regio;
- als een belangrijk onderdeel van een groter geheel en vanwege de nauwe functionele, visuele en historisch-ruimtelijke relatie met de tuin en de overige onderdelen van de buitenplaats Clingendael;
- als rijk voorbeeld van eclectische vormgegeven vakwerkgebouw met elementen uit de cottigestijl en neogotiek;
- vanwege de bijzondere samenhang tussen het exterieur en delen van het interieur;
- door de herkenbaarheid, de grote mate van gaafheid van het exterieur, delen van het interieur, de ambachtelijke vaardigheid van het metsel- en snijwerk.

Hoofdcategorie

Kastelen, landhuizen en parken

Subcategorie

Bijgebouwen kastelen enz.

Functie

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument